

Rok 1953.

Místní nár. výbor konal 16 schůzí, z nich 4 veřejné.

Na schůzi 28. ledna se po prvé jednálo v soutěži mezi Jaroměřicemi a V. Opatovicemi. Soutěž se týkala hlavně zemědělství, postupu práci a týkala se celého okresu. Podle výsledků za celý rok byly Jaroměřice mezi 64 obcemi na 8. místě, Opatovice o několik míst dál.

MNO

22. II. byla slavnostní schůze v osvětlové besedě na oslavu vítězného února. Kulturní vložku obstarali pionýři střední školy, jimž byla za jejich činnost odevzdána soška rozsevače. (účast 92 osoby). Od 19. do 20. hod. byl na návsi koncert dechové hudby.

Dne 25. II. složili slib ^{noví} členové Jan Drápal, Jan Hrbata, Jan Valenta, Frant. ^{ml. č. 331.}

Noví

Dostal (místo odvolaných Jana Pospíšila, Frant. Popeláka, St. Vymlátíla, Fr. Kryštofa.)

členové

Byly opět dotazy na zřízení zdravotního střediska v Jaroměřicích. Pro středisko se žádá

10 místností - a místnosti v č. 126 se nepodařilo uvolnit. Některé obce, Ušobrnno, Biskupice, nejevily velkého zájmu na zřízení střediska v Jaroměřicích. 25. III. pak sděleno obci, že se zamýšlí zřídit stálou zdravotní službu v Jevičku, takže by nebyla zdravotní střediska v Jaroměřicích ani v Opatovicích. Na schůzi 25. IV. MNV, jako odpovídaje na dotaz, trval na zřízení střediska v Jaroměřicích. - MNV žádal o pomoc v této věci u MAV. - Při zřízení střediska v Jaroměřicích musel by se Dr. Jašek přestěhovat z Jevička do Jaroměřic, k čemuž asi nejevil mnoho ochoty. -

Předseda MNV oznámil, že es. statní lesy převzaly do své správy dosavadní lesy obcí.

Na schůzi 25. III. byli zvoleni členi stálé zemědělské komise: Richard Janoušek, úředník ONV (předseda), Karel Finsterle, Marie Glocová, pčička, Kadroutek Jaroslav, důchodce, Šnobl Alois, lesní dělník, a členi stálé finanční komise: Jos. Komínka, hajný, Rud. Příkryl, důchodce, Kar. Pudík,

dělník v samotce, Fr. Veba, stavbyvedoucí a
Ludvík Pudis, krejčí.

Dne 29. III. byla veřejná schůze v osvětové besedě (u Hrudu). Po rozpravě písemné práce zahájil schůzi předseda MNV, dítval malé návštěvy a zvláště postrádal zemědělce. Pionýři rozpravili několik písemí a přednesli básně Gottwaldův hlas a Stalin žije. Pak podali referenti a výbor žen své zprávy o činnosti, z nichž asi nejdůležitější bylo sdělení vyživovacího referenta Dostála o malých dodávkách mléka - asi 50%, ačkoliv na začátku roku byly dobré, a o zřízení pořadny pro matky a děti v č. 126, která funguje jednou za měsíc za přítomnosti lékaře.

V rozpravě se občané dotazovali na vedení domovních knih, na nákup selat, na plnění dodávek a různé vyživovací záležitosti.

Pak promluvil předseda KSC Lexman o spolupráci občanů s MNV a předseda MNV Fr. Charvát: Občané mají malý zájem o práci MNV. Práce na MNV musí být rozdělena na všechny členy, ne jen na zaměstnance. —

Předseda JZD podal zprávu o hospodaření

Veřejná

schůze

družstva v r. 1952 a o chybách, kterých je potřeba se vyvarovat.

Dne 25. IV. usnesl se MNV navrhnout ONV, aby zrušil hostinské koncese u Augustina Hrudy (č. 34) a na Halvarii. ONV koncese zrušil, ale oba majitelé koncese se odvolali. Do konce roku rozhodnutí ZNV nedošlo.

Dne 8. května byla veřejná schůze v osvětové besedě na počest státního svátku 9. května. Hlavnostní projev pronesl kult. ref. MNV. uč. Jos. Vlček: 9. V. zkoncoval lid s kapitalistickým řádem a dal se cestou socialistického budování. 9. V. přišla rudá armáda, která přátelství k nám zpečetila krví. Lásku k sovětskému svazu nám vštěpoval pres. Gottwald, Lenin učil, že všechno je dílo člověka. Gottwald vedl nás po této cestě a lid přijde po ní dál. V doslovu předseda MNV si všiml světové politické situace. Řekl, že nic nás nesmí zastihnout nepřipraveny. Proto budujeme civilní obranu, aby chránila výsledky naší práce. J ře-

ny ať se připojí činně k obraně vlasti - vstupem do čs. červeného kříže, do požární ochrany a pomohou všude, kde je jich potřebl.

Ať vzkvétá naše přátelství se sovětským svazem a ať žije věčný mír. Zakoučil přáním, aby na příští oslavě byla větší účast.

Dne 20. V. zástupkyne výboru žen prof. A. Krajičková podala zprávu o družstevní prádelně (která při zakládání JZD byla do něho jako družstvo začleněna). Prádelna je prakticky ve správě výboru žen, finančně pak v provozu JZD, jež chce, aby prádelna byla soběstačná a nezatěžovala hospodářství družstva (částnými opravami a pod.).

Ve schůzi 17. VI. byl projednán zřnový plán. Výmlatovým referentem ustanoven Jos. Musil. Ustaveny požární hlídky. Členi požárního sboru provedli domácí požární prohlídky.

V neděli odpoledne 28. VI. byly v osvětové besedě "hovory s lidem". Schůze svolána zvláštními pozvánkami. Po zahájení pionýři zazpívali několik písní. - Vedoucí veřejné bezpečnosti Mikula vyložil účel pomocné stráže veřejné bezpečnosti. Je třeba chránit budovatelské úsilí a v poslední době zvlášt

Pomocná

stráž

socialisaci vesnice. Sama veřejná bezpečnost na to nestačí. Velitel VB. v Jevicku Bubeník přečtl slib, a členi pomocné stráže z Jaroměřic, Vykydal Vilém, Hrbata Josef, Valenta Miroslav, Toman Vojtěch a Janda Alois složili slib. Dostali legitimace, opravňující k výkonu služby. — Předseda MNV. v projevu připoměl události z politického života — mezinárodní den žen v Kodani, radu míru v Budapešti, snahu o uzavření míru v Koreji, zásahy Lisynmana při propouštění vál. zajatců v Koreji, události v Berlíně, volby v Itálii, vládní krizi ve Francii, — z domácích peněžní reformu a zrušení lístku na potraviny. — Následovaly zprávy referentů a pak projevy předsedu KČL, MNV. a zástupce MNV. Fr. Parolka, které zhodnocovaly podané zprávy.

Veřejná schůze MNV. dne 27. IX. byla spojena s oslavou Čs. armády. (Účast asi 60 osob.) Po zpěvu pionýrů střední školy promluvil ne. Vlček: Obrana země není jen věcí armády, ale všech občanů. Lidé mohou klidně pracovat, stojí za nimi i armády spřátelě-

Oslava
čs.
armády

né, ale musíme armádu podporovat. Pak bude mír zachován. — Na to následovaly zprávy referentů o činnosti příslušných oddělení MNV.

Některé schůze MNV, kromě běžných záležitostí, nepřinesly nic důležitého (23. VII., 20. VIII., 17. IX., 22. X., 19. XI. a 19. XII.). Schůzi se zúčastňovalo 14-17 členů. Mnoho času věnováno zemědělským záležitostem, dodávkám a jakosti mléka (25. II., 25. IV.), družstvou a soutěži s V. Opátovicemi. 25. II. oznámeno, že komise bytová a technická buď se nescházejí nebo nejsou svolávány.

Předseda MNV a referenti jsou odměňováni. Na rok 1953 bylo pro ně určeno celkem 36.000 Kčs (staré m.), z toho polovice předsedovi a zbytek šesti referentům, kteří nebyli poděleni stejně, ale podle množství práce.

Na jaře přišel pokyn od ANV, aby se utvořila civilní obrana (CO). Dne 12. IV. byla ustavující schůze, na kterou přišli všichni pozvaní. — Předseda MNV je předsedou CO, tajemník MNV je politickým pracovníkem. Pomocníkem pro organizaci zvolen Jar. Fidler, pomocníkem pro bojovou přípravu Fr. Šmeral.

Civilní
obrana

Utvořen štáb, jehož členy jsou: Dosedla Jindřich, Mackerle Frant. č. 45, Hlubíková Jos., Finsterle Karel a náčelníkem Trčecek Josef. Vlastní složky CO, podléhající místní civilní obraně, jsou v JZD, na školách a na nádraží. Místní CO podléhá také složka v Novém Dvoře pod vedením H. Finsterle. Utvořena družstva: pořádkové, požární, zdravotní, chemické a krytové. Složky byly školeny. Pořádková od LNB, zdravotní v odbočce čs. červ. kříže v Jaroměřicích, požární od požárního sboru, ostatní složky cvičí členi štábu. Během roku konány přednášky: „celková služba CO“, při níž se zúčastnil tajemník ~~CO~~ okresní CO (Frant. Pospíšil z Jaroměřic), a „služba chemická“ (předn. Roover č. 64). — CO funguje dobře, účast a organizace první na okrese.

MAV

Ve schůzi MAV dne 6. I. usneseny změny v MAV. Odvoláni Jan Pospíšil, J. Fr. Popelák, H. Vymlátěl a Fr. Kryštof, a nahradili je: Jan Drápal, J. Hrbata, Valenta a Fr. Dostál. Pak vyměněn pokladník v kině — místo Leop. Valentu ustanoven Fr. Červinka č. 306. Ve schůzi

MAV dne 27. II. dohodnuto, aby byl z funkce odvolán Ludvík Schneider, a místo něho do zemědělského referátu (oten hlavně slo) navržen Rich. Drobníček. Navržen nový sběrač mléka - Ružena Kocmanová č. 44 místo Cyr. Gloce, resp. jeho manželky. MAV usměrňoval a organizoval - aspoň formálně - různé oslavy, projevy, ovětoou činnost a podobně. -

Rich. Drobníček po nějakém zdráhání zemědělský referát, do něhož byl ustanoven, přijal, ale málo se mu věnoval. Po nedlouhém čase se stal zeměd. referentem Vilém Vykydal.

Výbor žen konával měsíční schůze. Práce se týkala: pomoci při opatrování pracovních sil pro JZD, organizování školních dětí ~~pro~~ na trávní hermáňku na poli JZD, zvýšení dodávek mléka a j. Všiml si hygienických opatření v prodejnách. Při vymlátě obilí v JZD organizoval se svých členek jednu noční směnu. -

Výbor

žen

Dne 3. března uslyšeli posluchači rozhlasu o onemocnění předsedu rady ministrů SSSR. J.V. Stalina. Z dalších zpráv bylo vidět, že jde o těžké onemocnění a 6. III. ráno ohlášena byla Stalinova smrt. Dne 9. III.

Stalinova
smrt

o $\frac{1}{2}$ 9. hod. shromáždili se občane' v osvět. besedě ke smutečnímu tryxnu a vyslechli z rozhlasu průběh pohřbu v Moskvě. (Účast 85 os.).

President

Gottwald

Lotva se uklidňovalo vzrušení, způsobené touto nenadálou smrtí, oznámil rozhlas 13. března, že onemocněl president československé republiky K. Gottwald. Průšití den hlásilo radio zhoršení a odpoledne smrt. Na státních a veřejných budovách a školách se objevily smuteční prapory.

Lidé byli touto nečekanou smrtí překvapeni. 18. III. odpoledne a 19. byly v osvětové besedě vyloženy kondolenční listiny, do nichž se občane' podpisovali. V den pohřbu, 19. III. o 13. hod. troubila karicšská sirena.

O 16. hod. byla v osvět. besedě tryxna za zemřelého presidenta republiky, při níž shromáždění vyslechli z rozhlasu průběh pohřbu v Praze. (Účast 150 osob.). ~ Tak během asi 14 dní odešli se světa dva státníci, kteří jistě hluboce zasáhli do osudu našeho národa a státu, a tím i do osudu naší obce.

Do novém^{noce} byla slabá zima, občas

obleva. Po 7. lednu napadlo trochu sněhu, který zůstal ležet při mrazích. 28. I. velká obleva. Počátkem února mírná zima, často padá sníh v malém množství, viz 10., 11. a 15. II. Dne 20. II. taje. Koncem měsíce dni slunečné, tiché, noci mrázivé. Mrazy se oře. 8. III. se ochlazuje, 12. a 14. padá sníh, 13. až 15. mrázy až -10° . Dne 17. se jasně, v noci tvoří mrázy, začíná se pracovat v poli, 20. III. už se seje. Ve dne se otepluje až do 18° , noční mrázy tvoří do 27. III., pak i v noci tepleji, ale v dubnu zas chladno. Při suchém jare do 5. IV. bylo zaseto, ale vzrůst je pomalý. Je sucho, v noci zima. Až 17. IV. slabý déšť. Kolem 24. IV. lidé zapalovali v noci v zahrádkách ohně, aby chránili kvetoucí třešně před mrazem. 29. a 30. IV. pěkně napršelo. To už brambory byly většinou zasázené. Dne 5. V. se zas ochlazuje, 8. mráz, 9. přehánky se sněhem, 10. ráno byla souvislá pokrývka sněhová a sníh padal celé dopoledne. 11. V. asi při 8° skoro roztal. Stromy (jabloně) kvetly. Někdo strásal sníh se stromů, někdo ne. Později na podzim nebylo znát, zda strásání nebo nestrásání sněhu mělo vliv na úrodu ovoce. 12. V. odpoledne pršelo. Vláhly, i té sněhové, bylo potřeba. Ještě

Počasí

Žně

15. V. byl mrázka, ale 17. a 18. V. je už 25°C i více. Koncem měsíce se přeháněka zas chladno až do 3. VI. Po 5. VI. oteplení, časté menší deště a bouřky do 25. VI. Kolem 10. VI. počala senoseč. Také v červenci dost vláhy, na poli i v zahradách všechno dobře rostlo. Bylo dost zeleniny i píce. Po 19. VII. začínají žně. Žňové hlídky trvaly od 16. VII. do 25. VIII. Jejich členi určování pořádkem podle čísel domu a čas nástupu jim byl oznámen písemně poštou. Počasí žnímu celkem příhodné, krátké deště byly při bouřkách 24. a 27. VII. Od 30. VII. do 7. VIII. bylo chladněji a s přehánkami, ale po neděli 9. VIII. se oteplilo a vyjasnilo. Po 16. VIII. už zůstaly na polích jen ovy. Druvřtevní žně byly usnadněny kombajnem, který 28. - 30. VII. pracoval na pšenici od Briskovic. Jaroměřičtí poprvé viděli doma kombajn při práci. V noci byla u kombajnu stráž 3 ozbrojených mužů. J. výmlat pokračoval bez zvláštních nesnází. Goubromí remědělci mlátili podle určení výmlatového referenta, drobní remědělci u velkých mlátiček na návsi. J. Ž. D. v polovici srpna mlátilo i v noci. Dne 23. VIII. byly dožín-

ky — na návní vyhrávala hudba sklářen úso-
bruských, večer byla taneční zábava u Horašů.
Učast odpoledne slabá, nebylo lákavé počasí. ~ Ve
zřímch bylo v obecním rozhlase mimořádné vysí-
láni v stavu pohůch práci, byl propagován veš-
ný výkup a dodržení agrotechnických lhůt. Vy-
sílání obstaral kroužek osvětové besedy.

Dne 22. a 23. VIII. bylo chladno s přeháňkami, a
byl už cítit nedostatek vláhy. 3. IX. byla bouř-
ka s kroupami, také 12. IX. trochu pršelo, ale
v celku sucho, ve dne jasno, v noci chladno.
15. IX. první mráz. — Brambory se dobyva-
jí od počátku září — podle odrůdy. Země
je tvrdá. Po 17. IX. se oteplilo, 20. bouřka s
deštěm, po ní krátké ochlazení, na to zas tep-
lo, oblačno, mlhy. 2-4. října až 20°C. Na
podzim bylo málo zeleného krmení. Stenis-
kové jeteliny zřádné. 10.-11. X. mrazy až
6°. Od polovice října zas teplo, sucho, 31. X.
slabý déšť. Lukrovka se vybrala celkem bez
nesnází, výnosy byly slabší — málo vláhy.
Hluboká orba vřzla, od 24. XI. mrazlo (26.
XI. přes -10°), až koncem měsíce polevilo, tak-
že se mohlo zas orat. Postupem prosince
se ochlazuje, 16. XII. mráz 10°, a zima vy-

trvala do konce roku. První sních na-
padl 26. XII. a další přišel 27. a 30. XII.

V celku zima mírná, skore jaro, dru-
há polovice roku suchá, brzo zima. Úroda
obilí a bramborů uspokojivá, píce s po-
čátku dost, po sních málo. Lukrovka
slabá. Ovoce bylo dost přes jarní mrazy
a květnový sních. Jeho úroda byla však
velmi různá podle polohy zahrad. Jenom
třešní bylo málo.

Po novém roce byly potraviny
a textilní zboží na lístky. Na volném
trhu byla poptávka neustále po cukru a
po masle, ačkoli byly drahé. Vysvětlovalo
se to namnoze nedostatkem nedostatkem
tohoto zboží. Také na lístky byly přiděly
masla menší. Sätenky se vydávaly v
únoru. Zemědělci, kteří nedodali všechno
podle předpisu (i cukrovku), sätenu nedo-
stali. Celkem vydána 1271 sätenka.

Občas se prodávaly v obchodech mořské ry-
by (zmrzlé). Byly proti volnému masu la-
cinejší a občané si na ně počínali zvykat.
Poměrně dost bylo v obchodech volného sa-
lámu.

Zasob-
ování

Dne 24. května - o pouti svatodušim' - družstvo "Jednota" z Mor. Trábové pořádala na návsi v Jeroměřicích trh. Před č. 43. a 44. byly postaveny prodejní stánky do obdélníka, v jehož stranách bylo po 9 a 4 stáncích, celkem 26 - 28 stánků. Prodávalo se cukroví, sklo, porcelán, železné předměty, kovy, látky, prádlo, hotové obleky, hračky, knihy i jiné. Vedle pod stromy byla přiležitost k posedění a osvěžení a podium pro výstupy. Zájem v celku značný, ale nebyl stejný u všech druhů zboží. Tržba pry' blízko 2.000.000 Kč. Bylo pěkně, teplo. Piva se vypilo 13 kl. Náladou už byla pod dojmem zpráv o měnové reformě. Ten den na Kalvarii nebyla skoro žádná pout' - jen taneční zábava.

Trh

Po zrušení lístků (od 1. VI.) byla velká poptávka po zboží trochu brzděna zdražením proti cenám na bývalém vázaném trhu. Při jedné návštěvě mohl kupující dostat jen 1 pecen chleba, $\frac{1}{4}$ kg másla, $\frac{1}{2}$ kg masa, 2 kg mouky a pod. Pěšiva nebyl nedostatek, máslo bývalo prodané vždy brzo po dodávce do obchodu. Na sádlo, které se prodávalo v pátek odpoledne, bývala v prodejně u Rovnerů (č. 68) tlačenice.

Zrušení
lístků
potravin
nových

Pro cukru byla velká šňůčka, prodávali i jen po $\frac{1}{4}$ kg. Kolem 14. VIII. dávali v obchodech kupujícím sešitky, do nichž chtěli zapisovat, kolik cukru ^{kdo} koupil, ale po několika dnech toho zas nechali. Asi od polovice září nastalo v cukru písné uvolnění, a později bylo cukru dost. —

V úterý 18. VIII. asi od 15. do 17. hodiny konal se na návsi (před č. 40) trh s textilním a pod. zbožím. Účast slabá. — Na den 20. září byl ohlášen na návsi trh místní jednoty, ale nekonal se. Trochu přišlo.

Od 1. října bylo některé zboží lacinnější. Zvlášt přišla vhod sleva na ceně cukru, mouky, látek a cihel.

Dne 4. XII. byl trh u Horačku (č. 31.), kde se prodávalo rozmanité zboží z místních obchodů. Příběh byl slabý. — Dne 20. XII. konal se předvánoční trh místních prodejen, opět u Horačku. Návštěva nebyla velká; písně bylo v prodejně textilního zboží v č. 102.

Prodejny nebo hostince, pohud nebyly soukromé, patřily do družstva „Jednota“

Vánoční

trhy

v Mor. Třebové. V druhé polovici roku nastala nová organizace. Dne 20. června byla u Horáku ustavující schůze „Jednoty, spotřebního a výrobního družstva v Jaroměřicích“. Do jeho obvodu patří prodejny v obcích: Jaroměřice, Letkovice, Uhřice a Ušobrnno. Členský podíl činil 40 Kč, čímž bylo koncem roku na 480. V uvedených obcích měla

Družstvo

Jednota

„Jednota“ koncem roku 24 prodejny, a sice:

smíšeného zboží	8			
textilu	2	"	"	1
řeznictví	5	"	"	1
hostinců	6	"	"	3
obuvi	1	"	"	1
mléka a pečiva	1	"	"	1
šleha a pod.	1	"	"	1

Obrát za zboží byl kolem 4,500.000 Kč. Zaměstnanců bylo 28. Zboží „Jednota“ odbírá od Okresního svazu spotřebních družstev v Mor. Třebové, od Krajského svazu spotřebních družstev v Brně a od Svitu v Gottwaldově. Ředitelem družstva je Jar. Mokráš z Jaroměřic, jenž je také předsedou šestčlenného výboru. Revisní činnost obstarává tříčlenná komise. Při každé

prodejně smíšeného zboží (koloniální) je ustaven dohlížecí výbor, volený z členů na 1 rok. — Jednota zřídila v obci prodejnu textilního zboží v č. 102, která počala prodávat 17. srpna. Byla hojně navštěvovaná. V jiných (aspoň některých) prodejnách bylo pak k dostání i průmyslové zboží, nábytek, cement, cihly, vysavače prachu, nádobí, radia, pračky, kola, knihy, a j.

Ovce Okresní svaz spotřebních družstev v Mor. Třebové koupil koncem srpna asi 80 ovcí. Mělo je v ošetřování jednotné zemědělské družstvo v Jaroměřicích za pěstunek masa a vlny. Pásli je hlavně na padělkách. Na noc bývaly ovce v č. 68. Byly to ovce na porážku a postupně se zabíjely.

Zemědělské dodávky pro r. 1953 se určovaly jen podle obhospodávané plochy, bez ohledu na počet osob v domácnosti zemědělců, jak tomu bylo v době listkového systému. Zemědělci s výměrou do 50 a měli jednotný předpis: 100 vajec a 20 kg masa. Některí zemědělci měli místo řepky přede-

Příklady předpisu zemědělských
dodávek podle rozsahu hospodářství.

Druh dodávky		Výměra hospodářství v ha			
		2·3	7·3	11	729 162
pšenice	q	1·4	8·4	17	186·-
žito	q	1·7	11·-	20	253·-
ječmen	"	0·7	3·3	6·5	59·9
ostatní zrniny (oves)	"	0·6	2·8	4·1	53·2
luskoviny jidle	"	-	0·55	0·8	6·6
brambory	"	5·8	33·5	59·-	665·-
seno	"	0·65	2·-	3·1	43·-
sláma	"	0·85	2·8	4·1	66·5
řepka	"	-	1·8	2·5	14·7
mák	"	-	0·8	1·1	5·5
vepřové maso	"	1·-	3·7	6·3	24·-
ostatní maso	"	1·9	6·3	9·5	41·6
mléko	l	1100	3570	5650	29.300
vejce	kus	430	1370	2030	11.800

Země-
dělské
dodávky

psán len. Zemědělské sdružení kromě uvede-
ného mělo předpis 18 g lnečných stonků a
2·5 g lnečného semene. Příklady předpisů po-
dle velikosti hospodářství jsou uvedeny na str.
53. — Předpisy zemědělských plodin (rostlin-
né výroby) byly splněny, předpis masa téměř
úplně, mléka asi na 80%. — Při plnění

dodávek bylo v určitých mezích možné
jednu plodinu nahradit plodinou jinou.

Mletí

Občane, kteří měli vlastní obilí,
mleli ve vrchním mlýně. Mlynář Josef
Leha přestal být samostatným mlynářem
1. VIII. 1950. V roce 1953 mlel pro obce
Jaroměřice, Uhřice, Letkovice, Biskupice,
Jeviško, Úsobno a Lúbiřov. V r. 1952
byly to tytéž obce, jenom Jeviško bylo na-
hraxeno Vel. Opatovicemi.

Lesní
těžba

V bývalých panských lesích
jaroměřických se vytěžilo r. 1952 a 1953
po 4.500 m³ dřeva, pro selské lesy (La-
vičnou) byla předepsána dodávka pro
léta 1952 a 1953 po 850 m³ dřeva.

Měnová
reforma

O měnové reformě se hovoří-
valo už před 1. červnem 1953. Už několi-
krát v minulých letech přišla vlna nakupu,
kdy také mnozí nakupovali z obavy, že "padnou
peníze." Ale nic se nestalo. Tentokrát už od
zimy byli někteří znepokojeni, a více asi
od polovice května, kdy to někteří věděli
už zcela jistě. Ale to nebyli všichni. Část
obyvatelstva pověstem nevěřila. Zároveň se
mluvilo o zrušení lístků na potraviny. A kon-

Pověsti

cem května se rozdaly lístky na potraviny. To se zřejmě nehodilo k říčen o zrušení listkového systému. Nejistota skončila 30. května rávečer. Rozhlas oznámil měnovou reformu a zrušení lístku na potraviny a textilie. Lístku ovšem nikdo nelitoval, ačkoli pro ty, kteří lístky dostávali, znamenal nový pořádek určité zdražení. Občané, kteří nedostávali lístku, byli při nových jednotných cenách ve výhodě proti času před reformou, kdy musili kupovat na volném trhu.

Okolo měnové reformy bylo ovšem mnoho řeči a rozprav. Naříkalo se na nepřehledný přepočítací poměr při vyšších vkladech v peněžních ústavech a hlavně při hotovostech, které byly doma (1:50), i když majitelé těchto hotovostí se neradi prozrazovali. Těžko se také neslo zrušení všech vázaných vkladů.

Vyměňování dosavadních peněz za nové počalo v pondělí 1. června v místnostech M.V. asi o 1/2 10. hodině, a byla tu prvý den značná sláčenice. Komise pracovala pro Jaroměřice, Lubřov, Ušobrus, Uhřice a Letkovice. Pětčlenná komise vyřídila prvý den asi 120 případů. V úterý byla komise rozšířena (pomáhali učitelé a žáci), a ve středu vyměňovaly 2 komise. Ve čtvrtku,

První
dojmy

poslední den výměny, už nebylo pitno. —

celkem komise zpracovala asi 1100 případů a přijala kolem 9,000.000 Kč starých peněz. (odhad podle sdělení M. Čujana, který za M.V. komisi pomáhal.) V několika případech se vyměňovalo i 100.000 Kč starých jedné domácnosti. Ve více případech se vyměňovalo kolem 40.000–50.000 Kč. A z těch, byla značná část z rodin zaměstnaneckých. —

Kolem 19. VII. našli lidé po lesích několik napodobenin korunových státovek, se kterými se ovšem nedalo platit, ale měly propagační text. Mělo se za to, že byly nějakým způsobem dopravovány vzduchem se západu. —

Jednotné zemědělské družstvo hospodářilo na 162 ha zemědělské půdy, v čemž bylo asi 11 ha záhumenků. V dubnu přistoupi 2 zemědělci s výměrou obrouhle 20 ha, a na podzim vyškrtáno několik členů s menší výměrou, kteří v družstvu nepracovali. Koncem roku mělo družstvo 23 členy a do r. 1954 šlo se 154 ha půdy (bez záhumenků). — Živočišná výroba se rozvíjela do rozsahu, průměrného ploše zemědělské půdy. Na počátku

roku mělo 44 kusy hovězího dobytka, na konci 97 kusů. Podobně na začátku počet prasat vzrostl z 42 na 120 (podle sčítání hospod. zvířat). Pro ve-
prový dobytek se zřídil zejména adaptací z bý-
valé kulny. Mladý hovězí dobytek umístěn
v č. 7 (Cospušil Jan) a koně v č. 39 (Rovner A.).
Na zahradě domu č. 3 dokončen kurník, na
němž pracovali i dobrovolníci (22. III. členi mys-
livecké jednoty, a kolem 19. V. členi komunistické
strany pokrývali střechu).

Jednotně

V uzavěrec činila odměna za pracovní jed-
notku 2230 Kčs. Členi dostali 21 Kč (doplátky
k zálohám se vyplácely 30. T. 1954,) 1 Kč daň na
nedělitelný fond a 030 Kč na sociální fond,
kromě povinných přidělů. K odměně za pra-
covní jednotku náležely dále dárky naturální:
1 kg pšenice, 1 kg řepky, 08 kg ječmene a 08 kg ovesa.
Příznivých výsledků se dosáhlo (podle sdělení před-
sedu družstva) dobrou úrodou (pšenice hladká
Hajného dala v trati Padělky 40 q/ha, fouska
31 q/ha, hrách se podařil), značná část dobytka
se prodala na volném trhu, pracovní brigády
dělaly z části zdarma. — O pracovní síly
nebyla taková potřeba jako dříve. Stačovala vý-
zva obecním rozhlasem a přihlásilo se dost pra-

země-
dělské

družstvo

cijířích. Dne 26. V. pozval rozhlás na druž-
stevní řepu. Za dva dni byla celá plocha ob-
sazena. (Pracovníci měli nárok na cukr.) Po-
zději k pracovní ochotě přispěla bezpochyby
peněžní reforma. — Za zemědělské práce se
platilo nečlenům 2 Kč, za hodinu. —

Za včasné vykonání jarních prací dosta-
lo družstvo okresní putovní vlajku. Byla
v kanceláři MNV, kde také družstvo vyřizo-
valo své písemnosti. Jak oznámil rozhlás,
dne 6. VIII. dodalo družstvo povinnou dodáv-
ku obilí na 110%. (Obilí bylo zatím usklad-
něno v družstevních sýpkách.) Družstvo
dostalo blahopřejný telegram od předsedky-
ně ONV, zemědělského referenta a splno-
mocněnce ministerstva výkupu. V době
žní mělo družstvo společnou kuchyň, a to
ve školní kuchyni v měšťanské škole. —
Výroční valná hromada byla 11. února.
Předsedou družstva byl Alois Gloe, účetním
Frant. Mackerle č. 45, později Ed. Jedlička ml.
č. 81, pokladníkem Fr. Fiusterle, kterého pra-
vidlem zastupoval Albin Čujan. Korespon-
denci vyřizoval Tomáš Čujan č. 97. —

Závěrečné zkoušky IV. třídy střed-

mí školy byly 8-9. VI. (písemně) a 11-12. VI. (ústní).
 Ve III. třídě vykonali žáci zkoušky 15-18. IV. (pí-
 semně) a 22-23. VI. (ústní). — Po prázdninách ve-
 šla v platnost nová organizace školství. V Ja-
 roměřicích z bývalé národní a střední školy
 utvořila se osmiletá střední škola. Ředitelem
 ustanoven dosavadní řed. střední šk. Ota Millar,
 jeho zástupcem Kar. Hartl. Školní rok byl za-
 hájen slavnostně v kulturním domě 1. IX. Na
 škole bylo 9 tříd (při VIII. tř. pobočka) a 252 žá-
 ců, z nich 113 děvčat. Nižší třídy zůstaly v
 bývalé národní, vyšší v býv. střední škole.

Střední

škola

Následkem zkrácené doby povinné docház-
 ky do školy se zmenšil počet tříd, a dosavad-
 ní učitelka H. Vondrová od 1. IX. ustanovena
 do Mor. Třebové.

V lednu r. 1953 účastnili se žáci nej-
 vyšší třídy kursem první pomoci. Kurs trval ně-
 kolik dní; vedly jej členky ČČK a uzavřel jej
 Dr. Jarek.

Dne 22. II. — při úmorových oslavách odevzdal
 M. A. V. pionýrům pošku rozseváče jako uznání za
 jejich kulturní vystoupení.

9. III. odjelo 17 žáků IV. třídy na výchovně vý-
 cvikový kurs do Krbavos. Lájezd trval 10 dní,

vedl uč. K. Vystavěl.

Záci I. a III. tř. sázeli na jaře 4 dmi lesní stromky u Bohdalova.

20. V. zúčastnili se 4 záci čtenářské besedy v M. Trčbové v díle J. Fucíka. Dobře si vedli a odměnou každý z nich dostal knížku.

V ^{ierenci} ~~evenci~~ bylo 10 pionýrů ~~na~~ po 3 neděle v putovním táboře na Oravě, (vedl K. Vystavěl a 25 záků na kulturně rekreačním desetidenním zájezdu v Ústí nad Labem.

V září pomáhali záci zemědělskému družstvu 3 dmi dobýrat brambory. Účast byla 1. den 121, 2. a 3. den 71 záků.

V září sebrali záci mezi sebou 280 Kčs na bagry pro Koreu.

Ve školním spoření r. 1952-3 uložila tehdejší střední škola 15.630 Kč^{n. m.}. Dosáhla I. ceny na okres a dostala 400 Kč. Tehdejší obec uložila 5.911 Kč n. m. měny.

Záci účasnili se sběru papíru a pod. odpadových hmot a léčivých bylin. Bývalá národní škola ve šk. roce 1952-3 nasbírala: 665 kg papíru, 463 kg lader, 75 kg semen lesních stromů, 182 kg makovic, 44 kg léč. bylin.

20. XII. pionýrská skupina uvítala

dědu Mráze na Kalvarii v pále „Hloušku“.

R. 1953 měla mateřská školka zapsáno 60 dětí. Docházka dost dobrá. Personál zůstal stejný. ~ Po prázdninách se stravuje úplně 16 dětí, ostatní částečně. Za úplně stravování platí 45 Kč, za částečné 13 Kč měsíčně.

Mateřská
škola

Děti byly r. 1952 i 1953 prohlédnuty lékařem a rentgenovány. Zdravotní stav celkem dobrý.

Děti se zúčastnily sokolských vystoupení. Ostatní oslavy během roku se konají ve škole.

R. 1953 byl do kuchyně, sádky a záchodu zaveden vodovod. Na výkopě pro potrubí se zúčastnili také dobrovolníci (16., 17. V. i později).

Počet matek, zaměstnaných v průmyslu, se zvětšuje (r. 1952... 1, r. 1953... 6). Jejich děti jsou ve škole od 6 hod. ráno, v létě i do 1/2 8 hod. večer. Během am funguje školka jako zřnový útulek. ~ Feriální dny jsou ve dnech pracovního klidu.

Školka potřebuje ještě ohrazení křiště, a nemůže sehnat drátěné pletivo na jeho ohrazení. Děti chodily do s. xv. ovčácké zahrady, kousek od budovy školky. Tento pozemek mělo, jako jiné obecní pozemky, jednotné zeměd. družstvo, a chtělo jej na výběh pro telata. (Hlavně podle sdělení řed. Fojtkovi.) ~

V lidovém kursu ruštiny bylo r 1952-1953 zapřáno kolem 15. účastníků. V národní škole učil říd. uč. Jar. Fidler.

Dne 21. ledna vzpomělo se na smrti Leninovo v sále kina (účast 105.)

Oslavy

Dne 10. II. byla v osvětové besedě oslava 75. narozenin Zd. Nejedlého (uč. 45.).

8. března konal se mezinárodní den žen v místnosti osvět. besedy (účast 120).

1. máj

Na oslavu 1. máje pozvaly občany dvojice dne 26. dubna. Ten den sešly se před zváním dvojice, a uč. K. Hartl dal jim vysvětlení o jejich úkolu. Dne 1. V. od 6. hod. ráno vyhrával obecní rozhlas. Občané sešli se na návsi u Hrudlových. Průvod (napřed částo, pak dospělí) odesl s prapory na oslavu do Jevička. Ráno bylo zamračeno, pak se jásnilo.

Dne 7. VI. byl mezinárodní den dětí. Konal se průvod školáků po obci, který pak odesl na hřiště nad školou, kde byl dopoledne pořad.

Oslava dne ř. armády konala se 27. IX. v osvětové besedě. Program vyplnili školáci, na to byl proslov uč. Vlčka a předsedu MŠV. Karafiata. Účast malá (kolem 20).

Dne 30. X. bylo v smětové besedě zahájení měsíce československého československo-sovětského přátelství. Zahájil předseda odbočky SČSP Frant. Fojtek. Referát předměta uč. Ramachová. Učitel Vlček podal program měsíce čs.-sov. přátelství. Kulturní vložku provedli pionýři (učast 40).

Během roku byly provedeny tyto divadelní hry:

Divadlo

21. a 22. III. : A. Zapolocký - Naxval : Vstanou noví bojovníci, a Djakov : Svatba s věnem (učast 150 a 124). Týž den odpoledne maňáskové představení pro děti: Malí hrdinové a Mourovcourovic. (uč. plný sál).

1. V. : Lamberk : Bláxinec v prvním poschodí a Kličpera : Pohovín Čverrohý. (Dvůrčák, 150 a 250 os.)

17. V. Záv. klub z Úsobrna sehrál operetu Akulina (uč. 160).

25., 26. a 27. XII. : Raxov : Diva Bára (uč. 320, 280 a 215 osob.) — Všecka divadla byla v kulturním domě.

9. a 10. X. bylo u Horáků loutkové představení Loutkového divadla z Prahy.

Estrády, pásma a pod. :

30. května : Pionýrská estráda (uč. 105).

28. června : Beseda na ukončení jar-

ních práci - učinoval soubor OB. (úč. 185 osob).

9. srpna : Znová beseda - soubory OB. (úč. 240). (Provedena 2. VIII. v Ušobrně.)

20. XII. : Děda Mráz - pořádala shromáždění škola na Kalvarii (úč. 120).

Extrady umělců, pořádané ve spolupráci s artistickou ústřednou:

30. VIII. : Věnce zlatých klasů (240 osob.)

2. X. : Příděl smíchu (2 předst., 109 a 205 os.)

13. XII. : Pod slováckým nebem (úč. 410).

Uvedené podmínky byly všechny (kromě 20. XII.) v místnosti kulturního domu. Jaroměřičtí ochotníci jsou sdruženi v souboru osvětové besedy.

Jejich ~~za~~ představení se těšila většímu zájmu návštěvníků okolních, hlavně z Biskupic a Zálesí (Libštejna), než domácích. Osvět. beseda ve výrocím správě, vyvěšené ve skřínce pro oznámení, si nařikala, že Jaroměřičtí odměňují své ochotníky skoupým potleskem a častými pomluvkami. ~ Všecky 3 extrady cizích umělců byly pasivní, takže OB. si netroufá v nich pokračovat.

Do kulturního domu koupila osvětová beseda nová sklápecí křesla (přišla právě v době peněžní reformy) a najala od 1. února v hos-

Ochotníci

hinci Hrudové sál v přizemí, který je vhodný pro menší shromáždění. Konaly se v něm přednášky, besedy, menší oslavy. Užívaly jej i jiné organizace a M.V. Přestěhovala se do něho také knihovna osvětové besedy, obřevější obecní knihovna. Sál byl otevřen 10. II. 1953. Činnost OB, v níž se soustřeďuje všechno místní kulturní dění, byla uxnáována pracovníky okresu, kraje i ministerstva školství, což se projevilo v poskytnutých subvencích na nová křesla. Správcem OB. je uč. K. Hartl.

Peněžní obrát od 1. VI. činil 77.000 Kč. Vstupné na operety bývalo 6,5 a 4 Kč, jinak 5,4 a 3 Kč (po měnové reformě). (Hlavně podle uč. K. Hartla.)

V únoru učitelé střední školy upravili v místnosti OB. kulturní jízku na uctění 75 let Zdenka Nejedlého.

Přednášky, besedy a pod.:

20. dubna: Kapitoly ze zdravotnictví. Přádal ČČK v OB. s filmem. (Účast 80.)

5. května: Beseda s branci (také pro okolí) s filmem v OB. (Úč. 18).

9. června: Beseda s branci v OB. (Úč. 36).

19. srpna: B. Štěpánek z Jaroměřic, který studuje v Leningradě, hovořil o svých dojmech z SSSR.

21. listopadu: Dr. Tauber, pracovník mini-

Osvětová
beseda

Přednášky

sterstva zemědělců: návštěvou u sovětských kolchozníků. Vykládal o způsobu hospodářství v Rusku a u nás. Poměry jsou různé - metody je třeba přizpůsobit. (Porádáno v kulturním domě v rámci měsíce čs-sov. přátelství. (Kč. 110.)

Zábavy:

Zábavy

3. ledna: Ples havičské jednoty u Horačků (120).
 7. února: Ples KPC u Horačků (návštěva 120).
 14. února: Ples ROH pivovaru v Jevičku na Kalvarii. (Kč. 505 osob).
 24. května: Taneční zábava OB na Kalvarii. (Návštěva 66.)
 23. VIII. Taneční zábava JZD u Horačků (490).
 20. IX.: Tan. zábava DSO Sokol na Kalvarii (310).
 17. října: Vinobraní havičské jednoty na Kalvarii. (Kč. 237.)
 7. listopadu a 19. prosince: Taneční zábavy odbočky ČSM na Kalvarii. (Návštěva 62 a 9.)
 26. XII.: Taneční zábava myslivecké jednoty u Horačků. (Kč. 95.)

Kino

Návštěva v kině byla od počátku roku do konce května 8.990 osob a tržba 80.842 Kč staré měny, od začátku června do konce roku návštěva 9.950 osob a tržba 18.861 Kč nové měny. Během roku hrálo ki-

no celkem 119 programů (filmů) a to 38 českých, 50 ruských 11 německých a 20 ostatních (francouzských, polských, maďarských, čínských i j.). Hrávalo se ve čtvrtek večer, v sobotu večer a v neděli dvakrát. Od 26. září sobotní představení odpadlo. ~ Sál kina měl 193 křesla (po 2 Kč n. m.) a 31 prvních míst (po 1 Kč n. měny). (Podle sdělení správce kina Jar. Pudíka.)

Pokračovalo se ve stavbě vodovodu, i když pomalu. Prodloužilo se vodovodní potrubí po Vidlekách a po Račanech až k pihnici a přes bývalý dvůr až do zámku. Kromě toho se po obci opravily některé studny.

Nedostatek vody na Kalvarii a malá naděje, že se vodovod opravdu brzo postaví, přiměly místního faráře, že už na podzim r. 1952 počal hloubit studnu na farmě zahradě, na místě, které ucíli proutkaři. Hloubilo se ve skále (permický slepenec) napřed ručním vrátáním. Na jare r. 1953 se pokračovalo. V hloubce, kterou udali proutkaři, se voda neobjevila. Počátkem května, když už byla studna kolem 20 m, znovu proskoumával situaci proutkem farář z Horky na Hané. V práci se pokračovalo, (to už při strojním vrátání) a polovici května již byli v hloubce 30 m, při čemž hloubili studnu

Vodovod

Studna

na

Kalvarii

stále v celé sírce. Na to provedli ještě jeden
vt přes 3 m hluboky, ale marně. Vody nedosáhli.

Silnice

V druhé polovici srpna se válela
silnice od kostela směrem k Jevičku ke křiži,
za použití strojů na rozprostírání stěrku, ur-
čitého k zaválcování.

Koncem září a v první polovici
října se opravovalo přespohu' elektrické vede-
ní. Proto v ten čas se dne nešla elektrika.

Elektrický

Už v září se v době velké spotřeby vypi-
nal elektrický proud, ačkoliv ve zúčích byla
dodávka dobrá. Vyjímání pro nedostatek
proudu pokračovalo v řádu říjnu a listopa-
dě, nejčastěji od 6 do 8 hod. ráno a od 1/2 5
do 6 hodin večer.

proud

Nové
domy

Na parcele č.p. 127/1, určené k za-
stavění, se na podzim rozestavěl rodinný
domek (Batelka Ludvík). Jiných novosta-
veb nebylo.

Úprava

luk

V únoru r. 1952 konala se
zemědělsko-technická úprava luk. Jednot-
né zem. družstvo mělo luka dosud rozptýle-
ná. Po úpravě má luka po levé straně sil-
nice Jaroměřice-Jevičko v blízkosti skladu
tráskavin, (dříve Krejcarova z Jevička) u s.
sv. pračárny, a druhý kus po pravé straně

sílnice pod mostem.

V únoru a březnu r. 1953 prováděl se soupis zemědělských ploch, v němž se provedly opravy podle změn, které nastaly oproti stavu, zjištěnému v t. zv. štitkové akci r. 1952.

Soupis

Po součtu ploch se ukázalo, podobně jako jižná léta, že chybí něco do výměry, udané v katastru pozemkové daně. Bylo to celkem 9,39 ha zemědělské půdy (z toho 4,91 ha orné). Protože v součtu ploch musela být na příání ONV. vykázána celá plocha podle katastru, rozdělo se 6,71 ha zemědělské půdy (z toho 4,91 ha orné) na zemědělce ani v poměru velikosti jejich hospodářství, což nakonec provedl tajemník MNV. při návštěvě v Mor. Třebové. Mohlo se tedy stát, že některý zemědělec dodával z plochy ještě o něco větší, než jakou měl.

země-
dělských

ploch

Jednotné zemědělské družstvo v Úsobrně hned po ustavení jalo se provádět zemědělsko-technickou úpravu pozemků. Zemědělci úsobrnští mají také pozemky v katastru jaroměřickém, a to v Beraniškách (na levém břehu Úsobrnky, na západní straně údolí) a hlavně nad osadou Nový Dvůr (na východní straně údolí). Při úpravě chtěli zabrat jižní část Beranišek,

Úsobrně

Úsobrně

kteřá je pro strojní obdělávání příhodnější. Jednání, které se konalo 28. I. se účastnil za obec Fr. Dostál, jenž s postoupením pozemků souhlasil. Dne 14. srpna pozvání majitelé pozemků v Beraniškách na M. V. v Jaroměřicích ke směně pozemků. Kdo nepřišel, dostal výměr o nucené výměně. Družstvo v Uhobrně se však do skutečného provozu nedostalo, takže k zamýšlené úpravě nedošlo. Doručené výměry byly odvolány. (Odvolání datováno 20. VIII., ale doručeno později.)

Dne 21. srpna hlásil obecní rozhlas, že J. D. v Uhřicích zabírá pro sebe část jaroměřických pozemků u uhřických hranic. Rozhlas ještě dodával, že takto rolníci jaroměřičtí ponechávají iniciativu sousedním družstvům a za cenné pozemky dostanou jiné méně cenné. Ale později ani uhřické družstvo se nemělo k životu, a zábor jaroměřických pozemků, který neměl být rozsahlý, se neuskutečnil, a zůstalo při starém.

Kolem 10. VIII. vyhlásil obecní rozhlas, že jedn. zeměd. družstvo v Jaroměřicích zabere pro sebe další pozemky v trati "Za tvrzí", na pravo od silnice do Biskupic. Majite-

J. D.

Uhřice

le' těch pozemků se na to upozorňovali s ohledem na nastávající setí. Původní úmysl družstva však nenášel dost souhlasu u členů, (schůze 11. VIII.,) kteří ukazovali na malý počet pracovních sil a obtíž s obděláváním. Dne 18. VIII. oznámil rozhlas, že dalších pozemků za tvorby družstva zabírat nebude. A rozhlas dodal, že kdo by si chtěl pole vypachtovat, ať se přihlásí na MNV.

Už r. 1952 dal MNV některé rozptýlené pozemky, na nichž majitelé nehospodářili, do nuceného nájmu zemědělcům.

(JZD. o pozemky nemělo zájmu.) Totéž se opakovalo na podzim r. 1953. Byly to plochy, o něž opravdu nikdo nestál, (jako na př. na Kalvarii u Hájí, západně od něho,) i když hospodářství na nich bylo spojeno s některými úlevami v dodávkách.

V r. 1950 byl předsedou místní skupiny svazu československé mládeže uč. Jov. Vlček, jednatelem uč. K. Výtavěl. Dne 6. VIII. 1950 byl zvolen předsedou Miroslav Mlčoch. Dosavadní předseda se vzdal; vytýkalo prý se mu, že vedl špatně mládež o říech. Dne 2. XI. 1950 zvolen předsedou Jar. Pudík, jednatelem J. Vy-

nucené
nájem

mlátil. (Uč. Vystavěl se vzdal jednateleství „pro neukázněnost a špatné svazácké chování sou-
 druhů a pomluvy vůči němu, pro přepra-
 covanost.“) - Při volbách 16. II. 1951 zvolen
 předsedou Jar. Pudík, jednatelem Frant.
 Mackerle č. 84. Od 14. XII. 1951 byl předsedou
 Jan Valenta, od 27. XII. 1951 Miroslav To-
 man. Jednatel zůstal. Schůzi 30. X. 1952
 zahájil místopředseda Hloušek a na
 ni byl zvolen předsedou Leopold Lázarovský
 a referentkou pro hospodářství a statistiku
 Vl. Mlěchová. - Působnost skupiny spo-
 čívala z velké části ve vyřizování spolko-
 vě agendy; často se diskutuje o plánu,
 o založení kroužků, o revizi legitimací.
 Také je zřejmá občas starost o inventář
 (knihy). Mládež pomáhala při úpravě
 obce a na vodovodě. Obvykle pořádala
 skupina taneční zábavu. Schůze bývaly
 v zámku nebo u Hrudu (v osvětové besē-
 de), pak na MNV.

Funkcionáři se často střídali, a konalo
 se mnoho schůzí. V knize zápisů je zápis
 č. 1 ze dne 5. VI. 1950, zápis č. 46 ze 16. XII.

CS

svaz

mládež,

funkcio-
nári

práce

1953; při tom zápis č. 39 má datum 19. III. 1952 a zápis č. 41 je z 30. X. 1953. Na ráx některých schůzí ukazuje zápis z 22. května 1951, který xní takto:

Zápis č. 31.

Členská schůze zahájena 22. května v 8 hodin. Předseda zahájil schůzi a navrhl, aby byl zvolen nový předseda. Byl dán návrh na Karla Peka. Ten řekl, že doposud nic neudělal a proto nemůže být předsedou. Dále byl navržen p. Valenta, který řekl to co p. Peka. Předseda řekl, že nemůže svou funkci konat a zakončil schůzi.

Zapsal Fr. Macherle

Pudily.

(Hlavně podle knihy protokolů z let 1950-1953).

Dobrovolná sportovní organizace Sokol měla 144 členy. Valná hromada za r. 1953 se konala 15. XI. Starostou byl Ed. Popelák, jednatelkem J. Vlček, náčelníkem Jan Petr. Organizace má 2 zástupce v okresním výboře Sokola. —
 cvičili muži a sokolské kroužky na školách. Fotbalový odbor byl v soutěži první v okrese. O postup do krajské soutěže bojoval s Jiskrou z Mor. Třebové. První zápas byl v Jaroměřicích, a

950

Sokol

Fotbal

Jaroměřičtí prohráli 4:5. Ukázalo se však, že „Jiskra“ měla hráče se zastavenou činností. Zápas se opakoval v M. Třebové s výsledkem 0:1 pro Jaroměřice. Ale za Třebovské zas hrál hráč se zastavenou činností. Třetí zápas se konal na neutrální půdě ve Vel. Opatovicích 6. prosince. Za stavu 3:2 pro Jaroměřice byl přerušen, když jaroměřickému hráčovi byla přerazena noha. Ve čtvrtém zápase ve Lvitavách v březnu r. 1954 Jaroměřice prohrály 0:3, a Třebová postoupila. Jaroměřičtí pokládali řízení v tomto boji za zcela nespravedlivé. —

Činnost

Zahájení jarní sezony bylo o velkonočních 5. dubna. Členi Sokola, Svazarmu, Č.S.M. a střední škola (kolom 60 žáků) běželi dopoledne od pomníku padlých po silnici k Ušobru a Chumčíkem zpět do obce.

Běh vítězství se konal 10. května.

Učastníci srazili se u pomníku padlých a vylekli nejprve z rozhlasu projev o významu běhu (v 9 hod. 20 min.). Iněžilo.

Dne 7. června byl sportovní den na hřišti na Kávrovi za pěkného počasí.

Na paměť ruské říjnové revoluce proved-

li běh záci střední školy. Dne 8. XI. kolem druhé hod. odpoledne běželi po silnici od Ústí na k Jevíčku. — Organizace si udělala plány: vybudovat hřiště fotbalové, na házenou, košíkovou, pro lehkou atletiku a koupaliště.

Včelařský spolek měl 67 členů, kteří měli na podzim 570 včelstev; z toho v Jaroměřicích bylo 36 včelařů s 278 včelstvy (na podzim). Spolek dodal kolem 945 kg medu.

Včelaři

Obci jezdily státní autobusy hlavně na těchto linkách: Jevíčko-Jaroměřice - Biskupice - M. Trěbová a zpět, Jevíčko-Jaroměřice - H. Štěpánov a zpět, Lúbiřov-Jaroměřice - Biskupice - M. Trěbová a zpět, Prostějov - Lúbiřov-Jaroměřice-Jevíčko - M. Trěbová a dělnické autobusy do Lhonic a do Brěxiny (do doby). — Lasy průjezdu autobusů Jaroměřicemi (na podzim 1953):

Autobusy

Východí stanice	Doba příjezdu	Další směr jízdy
Lúbiřov	4:28	Biskupice, M. Trěbová
H. Štěpánov	5:17	Jevíčko
Jevíčko	5:48	Horní Štěpánov
Lhonic	6:10	Jevíčko
Jevíčko	6:53	Lúbiřov, Prostějov

H. Štěpánov	7:27	Jevíčko
M. Trěbová	7:36	Jevíčko
Šubřov	7:52	Jevíčko (pro školáky)
Jevíčko	8:33	H. Štěpánov
H. Štěpánov	9:47	Jevíčko
Jevíčko	11:08	H. Štěpánov Brodek
Prostějov	12:38	Jevíčko - M. Trěbová
Jevíčko	13:28	f. H. Štěpánov
Mor. Trěbová	14:17	Jevíčko
H. Štěpánov	14:52	Jevíčko
Mor. Trěbová	15:33	Šubřov
Jevíčko	15:33	H. Štěpánov
Šubřov	16:10	Biskupice, M. Trěbová
H. Štěpánov	16:52	Jevíčko
Jevíčko	17:23	H. Štěpánov
Brodek, Štěpánov	19:04	Jevíčko
M. Trěbová	19:41	Jevíčko
Jevíčko	22:05	Biskupice, M. Trěbová
Mor. Trěbová	23:18	Šubřov

Většina autobusů jezdí jen v pracovní dny, takže ve svátek je provoz silně zmenšen.

Z nadržů Jevíčko-Jaroměřice jezdily vlaky v tyto doby:

a.) směrem do Skalice: v 4:25 (pracovní), 5:59, 10:46, 12:53, 17:46 a v 20:16 hodin (v sobotu)

a v neděli.

b.) směrem do Chornic: ve 4:52 (v pondělí), 8:29, 9:41, 15:06, 17:11, 19:15, a v 21:53 hod. —

Ukazy

Počet hospodářských zvířat během

r. 1953 :

Datum	Koni	Hovězí	Prasa- ta	Ovce	Kozy	Plepice	Husy	Kač- ny
1. I. 1953	79	484	709	6	588	3003	130	28
1. IV.		452	552	6		2894		
1. VII.	82	464	649	6	576	4835	517	101
1. X.		473	676	3		3882		
Plán k 1. X. 53		523	696					

Žemědělci naríkali na nedostatku kr-
miv. Vysvětlovalo se to ještě jako následek kru-
pobíť r. 1951, kdy po živelných škodách ne-
bylo s dodávkou nic sleveno, ale muselo se
dodávat podle původního předpisu, a su-
chem r. 1953, kdy nevzrostly žádné stánsko-
vé jetele. V únoru a březnu potvrdzoval
zvěrolékař dr. Adamec, že krávy jsou špat-
ně živné, a na tato potvrzení dostávali ze-
mědělci od ONV přiděl krmiv.

Domáci

zvířata

Preventivní péče o zdraví domácích
zvířat se jevila v očkování. Dne 11. III. se
očkovaly kozy proti slintavce, 6. V. bylo očko-

vámi prasat proti července a 3-4. IV.
očkování slepic proti moru. —

Počet ovocných keří a stromů byl zjištěn
k 15. VIII. 1953. Výsledek podle druhů a maji-
telů je v následující tabulce:

Ovoce
stromy

Majitel	Druh	Jablone	Hrušky	Trěsně višně	Lvestky	Slivky, ryngle	Ořechy	Morinky	Společně
Č. lesy a dráhy		82	11	3	23	6			125
II D a záhumenky		127	49	173	270	32	2		653
Sibnice		2	44	106	534				686
Pěstitelé do 0,1 ha		187	41	77	229	70	4	6	614
" 0,1-0,5 ha		598	154	240	994	166	21	5	2178
" nad 0,5 ha		1895	441	1168	3108	410	34	8	7064
Společně		2891	740	1767	5158	684	61	19	11320

Dodatek k zápisu v jednotném zemědělském družstvu: některá čísla z uzavěrky za rok 1953:

Náklady: Daně	4 042	
Pojistné	4 589	
Úroky a úvěry	3 961	12 592
Výdaje na výrobu:		
Spotřeba koupených osiv, sadby	16 335	
" " hnojiv	10 625	
" " kmiv, steliv	50 300	
Odměna traktor. stanicím	79 839	
" specialistům, řemeslníkům	19 140	
Medy	44 001	
Ostatní, energie, sociální náklady a různé jiné	71 970	292 210
Příděly nedělitelnému fondu	49 241	
" sociálnímu "	7 979	
Za pracovní jednotky	211 260	
Ostatní	1 110	269 590
Společkem		574 392
Výnosy: Za řivočišnou výrobu	203 225	
" rostlinnou "	283 471	
" obchodní zboží	32 204	
" práce a služby	11 538	
Ostatní, různé	43 954	574 392
Společkem		574 392

J29

roční

uzavěrka

Hostinec
Chaloupka

Od února 1953 je zrušen hostinec
v č. 270, v t. zv. chaloupce, u jevičských hra-
nic. Stará budova byla zbourána a nová
vystavěna r. 1947-8. Byl to starý paurský
hostinec, který majitelé Jaroměřic vystavě-
li na hranicích katastru, kousek od jevič-
ských hranic, ani v době, kdy Jevičtí za-
kazali dovoz jaroměřického piva do města.
Zrb tehdejších majitelů ještě nedlouho
před zbouráním zároveň s označením hostin-
ce visel na domě. Podle sdělení majitele L. Flur-
dy má nyní tento vývěsní štít doma.

L. Dirr
soudní
řízení

Dne 17. srpna r. 1952 odevzdávali
občané obilí na automobil, který přijel do
obce. Z hospodářství Ludvíka Dirra č. 100
byla odevzdána směska, ve které se ve
skladě družstva našli pilouši. Záležitost
vyšetřovali četníci a jevila se jako vážný
případ. Dne 31. VIII. se o věci mluvilo v obec-
ním rozhlase a L. Dirr označen za sabotáž-
níka. Byl pak obviněn před soudem z ma-
ření jednotného zemědělského plánu. Soud se
konal 7. X. 1952 v Jevičku. L. Dirr byl od-
souzen na 2 leta do vězení a ztrátu svého
majetku. Proti rozsudku se odvolal.

Dne 15. X. byl odeskortován do Ústí nad Orlicí, po 3 ne-
dělích do Písečovic do kamenolomu a 11. XII. odšel
do Jáchymova. - Současně v Brně dne 19. XII. 1952 první
rozsudek zrušen. Druhé přelíčení se konalo v Jevič-
ku 4. března 1953 a trvalo až do večera. Rozsudek
zněl na 5 měsíců vězení a 20.000 Kč pokuty. Doba
od 15. X. 1952 se započítala do trestu, takže za ně-
kolik dní byl propuštěn. Pokuta pak byla promi-
nuta následkem amnestie prezidenta republiky. —
Byl to prvý případ toho druhu v obci a pochopi-
telně byl občan sledován. Při líčení 4. III. bylo
přítomno hodně jároměřických. —

Na gymnasiu v Jevičku maturovali:
Paxdírek Jiří č. 80. a Valenta Jan č. , na
přírodně-školní škole strojně v Brně Kvapil Je-
roslav č. 15. a Továrek Ladislav č. 123.

Matur-
anti

Prošincová sbírka na výstavbu Ko-
reje vynesla 1750 Kč.

Před farním kostelem je vyvýšená vy-
dlážděná plocha, na kterou se z nádvoří jde
po stupních. Tyto stupně i dláždění už ut-
pěly věkem. Byly obnoveny z umělého ka-
mene. Na plošinu se vstupuje po pěti stup-
ních a před každým vchodem jsou ještě
3 schůdky. Práce se vykonala v červnu
a červenci.

Farní
kostel